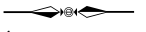
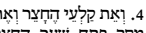

- א) [סנהדרין ע"ג].
- ב) [שבת פד: ז"ק סה"ג].
- ג) [מוספא סנהדרין פ"א, ד] [שבת מ: יבמות נב. מיר כג. חולין קמ"א].
- ד) [דברים יז, ו] [שם, ו] [דברים יז, כג].
- ה) [סנהדרין ע"ג].
- ו) [ש"ס כח: ד"ה כי היכי וכו' כתבו בלשון חמ"ק].

תורה אור השלם

1. והוציא את הנזיר אל פתח בית אביה וסקלוה אנשי עריה באבנים ומהה כי עשתה נבלה בישראל לנזות בית אביה ובערת הרע מקרבך: דברים כב כא
2. והוציא את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר עשו את הדבר הרע הזה אל שערך את האיש או את האשה וסקלוה באבנים ומה: דברים יז ה
3. כי ימצא בקרבך באחד שערך אשר יי אלהיך נתן לך איש או אשה אשר יעשה את הרע בעיניי אלהיך לעבר בריחו: דברים יז ב
4. ואת קלעי הקצר ואת מסך פתח שער הקצר אשר על המשכן ועל המזבח קיבו ואת מיתריהם ואת כל כלי עבדתם ואת כל אשר יעשה להם וקברו: במדבר י כו

הגהות הב"ח

- א) תוס' ד"ה ר' יהודה וכו' מוקמינן ליה לאזהרה:

אימור דשמעינן ליה כו'. כלומר ליכא למ"ד הכא אישתמי קרבן משום שינויא דגופא מדלא מחייב להו ר"ש לנודע להם משנתמנו לאיתווי כדשטמא אלא פטורין לגמרי קאמר וטעמא דדייה משום דבעי ידיעה ומטאה צמד גופה: **דאזיל אף צמר ידיעה.** כלומר שעת הטמא מחייבתו כשבה ושעת ידיעה מחייבתו שער לפיכך אין כלן אחד מכל הקרבנות שמייבתו תורה: **דאזיל צמר חטאה.** כי היא דמני שילא [ע"א] מידון צמק מי שמעת ליה: **אס כן.** דהכי שמעת ליה ליימי כי השמא: **האמר ליה כו'.** שינויא הוא: **לגמא.** דתנא קמיה להא דמני שילא: **הנערה.** והוליא את הנערה [דברים כג] ולא כבז והוליאיה: **שיסה כז.** ואע"פ שאינה עכשיו: **רחמנא נילנ מהאי דעסא.** כיחז ממנו טעמו של דבר מפני שחלו צהצנת הלכ כדמפרש לקמן זו מעשיה גרמו לה כו': **על פסח ציפ אביה.** אס צלו עדים משניסת: **על שער העיר שעזד כה.** ואפי' נידון בעיר אחרת: **שערך למעלה.** כי ימצא בקרבך באחד שערך וגו' דהא דלתי בלתי שער שעזד צו עזירה: **ונאמר שערך מטא.** והולאת את האיש ההוא אל שערך וגו' (דברים יז) והולאת את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר עשו וגו': **גמר פסח מפסח ופסח משער.** אסמכתא דרצנן בעלמא. כתיב הכא אל פתח בית אביה וכתבי צמסכן (מדבר ד) מסך פתח שער החצר מה פתח האמור כלן שער עמו והדר גמר האי שער משערך האמור בעבודת כוכבים: **ללקוח.** מלקות צמוציא שס רע מויסרו אומי: **לוקח מ"מ.** צין בעל ובלא לז"ד והוליא שס רע ע"י צעילתו ואמר לא מלאמי לנתך בתולים צין לא בעל ובלא לזית צין ואמר צלו לי עדים שזינתה צצית אביה והרי היא לפניס: **פלוגמא דרבי אליעזר בן יעקב ורצנן לקמן צשמעתין [מו].** **דרצנן.** דאמרי פרשת מוציא שס רע צין בעל צין לא בעל וכתיב ציה ויסרו וענשו: **כר' אליעזר צן יעקב.** דאמר לקמן לא נאמר פרשת מוציא שס רע אלא כשבעל הלכך מאה סלע לא מחייצין ליה אלא כשבעל אכל מלקות דמשום אזהרת לא תלך רכיל (ויקרא יט) הוא לקי ואפילו לא בעל דהא הלך רכיל ואי משום דהוי לאו שאין צו מעשה ר' יהודה לטעמיה דאמר לאו שאין צו מעשה לוקין עליו צמסכת מכות (דף ד) וצשחיתת חולין (דף פג). **והוא שבעל כר' אליעזר צן יעקב וקסבר תנא קמא אליצא דר' אליעזר לאו שאין צו מעשה אין לוקין עליו ומלקות דמוציא שס רע מידוש הוא ומויסרו אומי נפקא והוא קרא כשבעל כתיב: ר' יהודה אומר ללקוח לוקח מכל מקום.**

אימור דשמעינן ליה כו'. כלומר ליכא למ"ד הכא אישתמי קרבן משום שינויא דגופא מדלא מחייב להו ר"ש לנודע להם משנתמנו לאיתווי כדשטמא אלא פטורין לגמרי קאמר וטעמא דדייה משום דבעי ידיעה ומטאה צמד גופה: **דאזיל אף צמר ידיעה.** כלומר שעת הטמא מחייבתו כשבה ושעת ידיעה מחייבתו שער לפיכך אין כלן אחד מכל הקרבנות שמייבתו תורה: **דאזיל צמר חטאה.** כי היא דמני שילא [ע"א] מידון צמק מי שמעת ליה: **אס כן.** דהכי שמעת ליה ליימי כי השמא: **האמר ליה כו'.** שינויא הוא: **לגמא.** דתנא קמיה להא דמני שילא: **הנערה.** והוליא את הנערה [דברים כג] ולא כבז והוליאיה: **שיסה כז.** ואע"פ שאינה עכשיו: **רחמנא נילנ מהאי דעסא.** כיחז ממנו טעמו של דבר מפני שחלו צהצנת הלכ כדמפרש לקמן זו מעשיה גרמו לה כו': **על פסח ציפ אביה.** אס צלו עדים משניסת: **על שער העיר שעזד כה.** ואפי' נידון בעיר אחרת: **שערך למעלה.** כי ימצא בקרבך באחד שערך וגו' דהא דלתי בלתי שער שעזד צו עזירה: **ונאמר שערך מטא.** והולאת את האיש ההוא אל שערך וגו' (דברים יז) והולאת את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר עשו וגו': **גמר פסח מפסח ופסח משער.** אסמכתא דרצנן בעלמא. כתיב הכא אל פתח בית אביה וכתבי צמסכן (מדבר ד) מסך פתח שער החצר מה פתח האמור כלן שער עמו והדר גמר האי שער משערך האמור בעבודת כוכבים: **ללקוח.** מלקות צמוציא שס רע מויסרו אומי: **לוקח מ"מ.** צין בעל ובלא לז"ד והוליא שס רע ע"י צעילתו ואמר לא מלאמי לנתך בתולים צין לא בעל ובלא לזית צין ואמר צלו לי עדים שזינתה צצית אביה והרי היא לפניס: **פלוגמא דרבי אליעזר בן יעקב ורצנן לקמן צשמעתין [מו].** **דרצנן.** דאמרי פרשת מוציא שס רע צין בעל צין לא בעל וכתיב ציה ויסרו וענשו: **כר' אליעזר צן יעקב.** דאמר לקמן לא נאמר פרשת מוציא שס רע אלא כשבעל הלכך מאה סלע לא מחייצין ליה אלא כשבעל אכל מלקות דמשום אזהרת לא תלך רכיל (ויקרא יט) הוא לקי ואפילו לא בעל דהא הלך רכיל ואי משום דהוי לאו שאין צו מעשה ר' יהודה לטעמיה דאמר לאו שאין צו מעשה לוקין עליו צמסכת מכות (דף ד) וצשחיתת חולין (דף פג). **והוא שבעל כר' אליעזר צן יעקב וקסבר תנא קמא אליצא דר' אליעזר לאו שאין צו מעשה אין לוקין עליו ומלקות דמוציא שס רע מידוש הוא ומויסרו אומי נפקא והוא קרא כשבעל כתיב: ר' יהודה אומר ללקוח לוקח מכל מקום.**

דמלקות משום אזהרת לא תלך רכיל הוא ולא שאין צו מעשה לוקין עליו: **אמר רב נחמן צר יאחק.** לוקח מ"מ דקאמר מכת מרדות דרצנן: **רב**

דמלקות משום אזהרת לא תלך רכיל הוא ולא שאין צו מעשה לוקין עליו: **אמר רב נחמן צר יאחק.** לוקח מ"מ דקאמר מכת מרדות דרצנן: **רב**

ואע"ג דלרבי יהודה בעלמא לאו שאין צו מעשה לוקין עליו ואפי"ה לא לקי צלא בעל הכא שאני דגלי קרא דלא לקי אלא דווקא כשבעל וא"ת לר' יהודה דאמר לוקין על לאו שאין צו מעשה אמאי איצטריך והיה אס צן הכות הרשע דצפרק קמא דסנהדרין (ר"י) וצמכות (ד' ד) [ושם] פריך ותיפוק ליה מלא טענה ומשני דהוה ליה לאו שאין צו מעשה וי"ל דלר' יהודה איכא לשנויי משום דהוי לאו שניתן לאזהרת מיתת צ"ד ועוד דהא דלוקין על לאו שאין צו מעשה מהכא הוא דקיימא ליה לר' יהודה בפ"ק דמכות (ד' ד) כדאמרינן התם דר' יהודה גמר ממוציא שס רע ועדים וזממין: **אמאי**

אימור דשמעינן לר"ש דאזיל אף בתר ידיעה. תימה לרש"י דמ"מ מיימי ספיר מדר"ש דמידון צמק לכל הפחות כיון דצמטאה מיחייבא צסקילה וצצגרות מיחייבא חנק מידי דהוה (א) אצחנקין שנתעצבו צנסקלין דנידון צמק כיון שאינו יכול לקיים צו מנות סקילה ולא דמי לקרבן כיון דלא ידע הי קרבן לאיתווי פטור דלא שייך למימר דיציא קרבן קטן שבהס דאפי' יציא גדול לא יתכפר אס הוא מחוייב קטן ונמלא מציה חולין לעזרה: **הנערה שהיתה כז.** ומנהכא שמעינן דכל היכא דלישתמי גופא לא אישתמי קטלא דבתר מעיקרא חולין: **ע"פ פתח ב"ד.** לאו דווקא על פתח צ"ד אלא חוץ לז"ד כי היכי דלא יתחוי צ"ד רוצחין כדאמרינן צפרק נגמר דהין אחריתא אכל קשה לר"י כיון דמסתמא צ"ד לאו חוץ לשלש ממנות יצבי היכי קאמר הכא סוקלין אותה על פתח צית דין הא ילפינן התם ככל הנסקלין מפרים השפרין ורטיין לסיקל חוץ לג' ממנות ומירך ר"י דהכא צעיר שרובה עובדי כוכבים צטלה קדושת הקוף חומה ואין לרין להוליא לחון לחומה דחומה כמאן דלימא דהא עיריות המוקפות חומה משתלחין מצורעים מהס כדאמרינן צמסכת כלים (פ"ה מ"ו) וכשהיא רובה עובדי כוכבים אין משתלחין משום דצטלה קדושת חומה: **סוקלין אותה ע"פ פתח שער העיר ההוא.** היינו עיר שסרחה צו כדאמרינן לקמן מעבודת כוכבים סוקלין אותה על פתח העיר שעזד צו: **המוציא ש"ר לוקח** ונותן מאה סלע גרסין ותו לא ולא גרסין צין בעל צין לא בעל דהא איכא דאמרי מוקי לה והוא שבעל: **רבי יהודה אומר ללקוח לוקח מ"מ.** פ"ה משום לא תלך רכיל אע"ג דהוי לאו שאין צו מעשה לוקין עליו ואין נראה לר"ת דלקמן צעי הש"ס אזהרה למוציא ש"ר מנלן ומסיק מלא תלך רכיל משמע דלא מהני אלא לאזהרה אכל לא למילקי ועוד כל אדם שמחרף אשתו מנות לילקי מלא תלך רכיל ועוד הקשה ר"י דאי לוקח מלא תלך רכיל לרבי יהודה אמאי לרין ויסרו ומיהו לרש"י נראה דהא לאו פירכא היא דאי לא כתיב ויסרו לא הוה מוקמינן לא תלך רכיל לאזהרה דמוציא ש"ר אכל השמא דשמעינן דלקי מויסרו אנו צריצין למנולא אזהרה מוקמינן (ב) לאזהרה דלא ענש אלא אס כן אזהרה ונראה לר"ת דלוקח היינו מכת מרדות לכ"ע והא דקאמר רב פפא מאי לוקח ממון לא אמתא לאיפלוגי אהא דמפרש דלוקח היינו מכת מרדות אלא דאינו נראה לו להעמיד היא דבעל לוקח ולא בעל אינו לוקח צמלקות ממש דאין לו לשנות אינו

אימור דשמעינן ליה לר"ש דאזיל אף בתר ידיעה דאזיל בתר חטאה מי שמעת ליה א"כ לייתי קרבן כי דהשתא משוח פר ונשיא שעיר האמר (ב) ליה ר' יוחנן לתנא תני תידון בסקילה ואמאי נערה המאורסה אמר רחמנא והא בוגרת היא א"ר אילעא אמר קרא יהנערה הנערה שהיתה כזר א"ל רבי חנניא לרבי אילעא אי הכי מילקא נמו לילקי ומאה סלע נמו לישלם א"ל רחמנא ניצלן מהאי דעתא אדרבה רחמנא ניצלן מדעתא דידך וטעמא מאי אמר רבי יצחק בר אבין ואיתימא רבי יצחק בר אבא זו מעשיה גרמו לה וזה עקימת שפתיו גרמו לו זו מעשיה גרמו לה וזה עקימת שפתיו ונאי וזה עקימת שפתיו גרמו לו אימת קא מוחייב ההוא שעתא וההיא שעתא בוגרת הואי ת"ר הנערה המאורסה שזינתה סוקלין אותה על פתח בית אביה אין לה פתח בית האב סוקלין אותה על פתח שער העיר ההוא ובעיר שרובה עובדי כוכבים סוקלין אותה על פתח שער העיר ההוא ובעיר שרובה עובדי כוכבים סוקלין אותה על פתח בית דין מנא הני מילי דתנו רבנן: **שערך זה שער שעבר בו אתה אומר שער שעבר בו או אינו אלא שער שנידון בו נאמר שערך למטה ונאמר שערך למעלה מה שערך האמור למעלה שער שעבר בו אף שערך האמור למטה שער שעבר בו דבר אחר שערך ולא שערי עובדי כוכבים האי שערך הא אפיקתיה אם כן לימא קרא שער מאי שערך שמע מינה תרתי אשכחן עבודת כוכבים נערה המאורסה מנא לן א"ר אבהו גמר יפתח ימפתח ופתח משער ושער משערך תנו רבנן המוציא שם רע לוקח ונותן מאה סלע רבי יהודה אומר ללקוח לוקח מכל מקום מאה סלע בעל נותן לא בעל אינו נותן קא מיפלגי בפלוגתא דרבי אליעזר בן יעקב ורבנן והכי קאמר המוציא שם רע לוקח ונותן מאה סלע בין בעל בין שלא בעל כרבנן ר' יהודה אומר ללקוח לוקח מ"מ מאה סלע בעל נותן לא בעל אינו נותן כר"א בן יעקב איכא דאמרי כולה כרבי אליעזר בן יעקב והכי קאמר יהמוציא שם רע לוקח ונותן מאה סלע והוא שבעל רבי יהודה אומר ללקוח לוקח מ"מ וסבר רבי יהודה בעל לוקח לא בעל אינו לוקח אומר רב נחמן בר יצחק לוקח מכת מרדות מדרבנן רב**

לוקח הואיל ומרצנן מיהא לקי ועוד דאין נראה לו שיניח התנא לשנות מאה סלעים דכתיב צהדיא צקרא וישנה מלקות שאינו מפורש דככל הנהו מתניתין דלעיל לא קתני מלקות גרידא אלא צהדי מאה סלע ואע"ג דלרבי יהודה בעלמא לאו שאין צו מעשה לוקין עליו ואפי"ה לא לקי צלא בעל הכא שאני דגלי קרא דלא לקי אלא דווקא כשבעל וא"ת לר' יהודה דאמר לוקין על לאו שאין צו מעשה אמאי איצטריך והיה אס צן הכות הרשע דצפרק קמא דסנהדרין (ר"י) וצמכות (ד' ד) [ושם] פריך ותיפוק ליה מלא טענה ומשני דהוה ליה לאו שאין צו מעשה וי"ל דלר' יהודה איכא לשנויי משום דהוי לאו שניתן לאזהרת מיתת צ"ד ועוד דהא דלוקין על לאו שאין צו מעשה מהכא הוא דקיימא ליה לר' יהודה בפ"ק דמכות (ד' ד) כדאמרינן התם דר' יהודה גמר ממוציא שס רע ועדים וזממין: **אמאי**

כז א מיי פ"ג מהל' אסורי ביאה הל' יא: ל ב מיי פט"ו מהל' סנהדרין הל' ב: לא ג ד מיי פ"ג מהל' נערה צמוכה הל' א סמג עשין לה טור אה"ע ס"י קטו:

מוסף רש"י

תני תידון בסקילה. דמיעקרא אף על גב דלישתמי גופא לא אישתמי קטלא (סנהדרין ע"ג). מרדות. רדיו (שבת ט). לאו מלקות ארבעים הוא אלא מכת מרדות. מכת רדיו מדרבנן (יבמות נב). רדיו צמסכות שלל יתגיל צוה ואין לה קצבה אלא עד שיקבל עליו (חולין קמ"א).

תני תידון בסקילה. דמיעקרא אף על גב דלישתמי גופא לא אישתמי קטלא (סנהדרין ע"ג). מרדות. רדיו (שבת ט). לאו מלקות ארבעים הוא אלא מכת מרדות. מכת רדיו מדרבנן (יבמות נב). רדיו צמסכות שלל יתגיל צוה ואין לה קצבה אלא עד שיקבל עליו (חולין קמ"א).

סוקלין אותה ע"פ פתח שער העיר ההוא.

היינו עיר שסרחה צו כדאמרינן לקמן מעבודת כוכבים סוקלין אותה על פתח העיר שעזד צו: **המוציא ש"ר לוקח** ונותן מאה סלע גרסין ותו לא ולא גרסין צין בעל צין לא בעל דהא איכא דאמרי מוקי לה והוא שבעל: **רבי יהודה אומר ללקוח לוקח מ"מ.** פ"ה משום לא תלך רכיל אע"ג דהוי לאו שאין צו מעשה לוקין עליו ואין נראה לר"ת דלקמן צעי הש"ס אזהרה למוציא ש"ר מנלן ומסיק מלא תלך רכיל משמע דלא מהני אלא לאזהרה אכל לא למילקי ועוד כל אדם שמחרף אשתו מנות לילקי מלא תלך רכיל ועוד הקשה ר"י דאי לוקח מלא תלך רכיל לרבי יהודה אמאי לרין ויסרו ומיהו לרש"י נראה דהא לאו פירכא היא דאי לא כתיב ויסרו לא הוה מוקמינן לא תלך רכיל לאזהרה דמוציא ש"ר אכל השמא דשמעינן דלקי מויסרו אנו צריצין למנולא אזהרה מוקמינן (ב) לאזהרה דלא ענש אלא אס כן אזהרה ונראה לר"ת דלוקח היינו מכת מרדות לכ"ע והא דקאמר רב פפא מאי לוקח ממון לא אמתא לאיפלוגי אהא דמפרש דלוקח היינו מכת מרדות אלא דאינו נראה לו להעמיד היא דבעל לוקח ולא בעל אינו לוקח צמלקות ממש דאין לו לשנות אינו